

[Kirsten Jacobsen]

Hvis det er kommunen, som har foretaget overflytningen mod tredjeparten, som ikke er entreprenøren, men en uskyldig bondemand, er det da rimeligt, at kommunen også skal købe jorden tilbage, men hvis de køber entreprenørens idé og den jord, han har givet 11.000 kr. pr. tønde for hos en godtroende bondemand, er det ikke rimeligt, at kommunen bagefter skal give flere hundrede tusinde kroner til den samme entreprenør, fordi han har fortrudt at gennemføre projektet.

Jeg vil gerne afslutningsvis sige, at den mistillid til kommunerne, som skatteministeren her har givet udtryk for, bygger på, at skatteministeren har den opfattelse, at kommunerne er aldeles uansvarlige og uden nogen som helst interesse for en fornuftig byplanlægning. Den mistillid har Fremskridtspartiet ikke, hr. skatteminister, og hvis det er den politiske forskel, må jeg acceptere det, men det tror jeg vil undre enhver.

Skatteministeren (Stavad):

Jeg tror, fru Kirsten Jacobsen ved, at den mistillid, hun forsøger at fortælle at jeg skulle have til kommunerne, selvfølgelig ikke har noget med virkeligheden at gøre. Jeg har ingen som helst mistillid, men jeg mener, det er forkert, hvis Folketinget laver regler, hvor man præmierer kommunalbestyrelserne for at foretage forkerte beslutninger og straffer dem for at gennemføre rigtige beslutninger.

Det er det, fru Kirsten Jacobsen lægger op til, for hvis man laver den rigtige planlægning, som er den, der er mest hensigtsmæssig, mener fru Kirsten Jacobsen, at man skal være forpligtet til at købe jorden tilbage, men følger man en tilfældig entreprenør, der kommer og siger: »Det skal bare ligge dér«, uden at man har foretaget nogen som helst form for overvejelser om, hvorvidt det er hensigtsmæssigt, skal man ikke være forpligtet. Fru Kirsten Jacobsen mener, at man gennem sin lovgivning skal tilskynde til uhensigtsmæssig adfærd. Det vil jeg advare imod. Jeg mener, at selv kommunalbestyrelsesmedlemmer, der sidder med en meget stram økonomi, måske kan blive nødt til at se på præmiering af forkert adfærd. Jeg mener ikke, Folketinget skal lave love, der præmierer forkert adfærd.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Argumentationen bliver hverken mere rigtig eller mindre forvrøvet af at blive gentaget.

Kommunernes Landsforenings opgørelse viser, at af alle de overførelser, der sker – både dem, som borgerne selv beder om, og dem, kommunen foretager – er det ikke i alle tilfælde, man forlanger, at kommunen skal overtage jorden. Den procentdel, hr. skatteminister, hvor man beder om, at tilbagekøbspligten skal træde ind, er nøjagtig lige så stor som den procentdel, hvor den indtræder af sig selv, og hvor den fortsat skal indtræde, fordi det er det offentlige, der har gjort det. Der er 10-15 pct. af disse projekter, som ikke bliver til noget, og dette tal er lige så stort for de projekter, kommunen har overført, som for de projekter, borgerne selv har bedt om at få overført, så hensigtsmæssigheden er i og for sig den samme. Det er bare et spørgsmål om, hvorvidt man skal præmiere dem, som gør det i spekulation.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 261:

Forslag til lov om ændring af lov om påligning af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven). (Afvikling af lejeværdi og opregulering af standardfradrag).

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.
(Fremsat 30/3 93).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Stavad):

[Skatteministeren]

Fremskridtspartiet foreslår her, at beskatningen af lejeværdi af egen bolig afskaffes gennem en afvikling med 20 pct. om året i 5 år med start i 1994. For pensionister foreslås lejeværdibeskatningen afviklet over 2 år. Samtidig foreslås standardfradraget forhøjet fra det nuværende beløb på 2.000 kr. til 9.340 kr., og endelig foreslås det, at ejerlejligheder får ret til standardfradrag.

Formålet med forslaget er, siges det, at give boligejerne lavere boligudgifter og få sat gang i ejendomsmarkedet.

De almindelige regler om beskatning af lejeværdi af egen bolig blev indført i 1903 i forbindelse med indførelsen af indkomstskatten. Reglerne om beskatning af lejeværdi af egen bolig blev indført for at opnå ligestilling mellem personer, der har anbragt formuen på rentebærende fordringer, og personer, der i stedet anbringer formuen i egen bolig. Gennem lejeværdireglerne sker der således en beskatning af et anlået afkast af den formue, der er anbragt i ejerboligen. Det er dette afkastsynspunkt, der ligger bag lejeværdibeskatningen. Lejeværdibeskatningen hænger således nøje sammen med rentefradragsretten.

Forslaget indebærer reelt, at den skattemæssige behandling af den private bolig som en enhed bliver ophævet. Det er endvidere efter min opfattelse rent overbud at foreslå, at den enkelte boligejer skal have et standardfradrag på næsten 10.000 kr., da det er helt individuelt, om boligejerne afholder udgifter af den størrelsesorden.

De regler, der er gennemført med et årligt tilskud til arbejds løn på op til 10.000 kr. til vedligeholdelse og forbedring af ejerboliger, lejeboliger og sommerhuse, er langt mere effektive. De medvirker til at højne boligstandarden, øge beskæftigelsen og bekæmpe sort arbejde.

De problemer, som forslagsstillerne nævner at boligejerne står overfor, skyldes efter min opfattelse ikke lejeværdibeskatningen. Utryghed som følge af den katastrofale høje arbejdsløshed kombineret med en meget høj realrente er efter min opfattelse to af hovedproblemerne.

Det fremsatte forslag vil medføre et provenutab på ca. 8,7 mia. kr. ved afvikling af lejeværdien og yderligere 2,4 mia. kr. ved at forhøje standardfradraget, i alt 11,1 mia. kr. Jeg må

derfor konkludere, at det indeholder et meget stort provenutab, som der ikke anvises nogen form for dækning for. Skal der findes dækning for det beløb på anden måde, risikerer vi, at de yngre boligejere kommer i en endnu vanskeligere situation.

De skattelettelser, som forslagsstillerne ønsker at give boligejerne, vil komme alle boligejere til gavn, også de økonomisk bedst stillede, og der er ingen garanti for, at det vil hjælpe særlig mange af de boligejere, som har behov for økonomisk hjælp for at undgå f.eks. en truende tvangsauktion – tværtimod, hvis der skal bringes balance i regnskabet.

Jeg har svært ved at betragte dette forslag som andet end et parade forslag, som ikke engang hjælper dem, som forslaget angiver at være til fordel for, og jeg må derfor konkludere, at forslaget ikke kan betragtes som egnet til at hjælpe de boligejere, som forslagsstillerne siger de ønsker at hjælpe.

Regeringen kan som følge deraf ikke støtte forslaget.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Hvis det lovforslag, Fremskridtspartiet her har fremsat, vedtages, vil man med et håndkantslag fjerne lejeværdien. Der ryger dog nogle splinter af i nogle år, men et større antal milliarder ryger i en lind strøm ud af statskassen. Strømmen vil gå til såvel de boligejere, der vitterlig er i klemme på grund af store terminer, som til de heldigvis mange boligejere, der ikke har problemer, fordi ydelsen for en stor dels vedkommende alene består af skat af lejeværdien samt ejendomsskat.

Ifølge forslaget skal standardfradraget reguleres op til nærved det femdobbelte, også uden smålig skelen til tilskudsordningen til forbedringer og vedligeholdelse.

Socialdemokratiets synspunkter er meget velkendte, så jeg skal ikke tage Folketingets tid med at gentage detaljerne her, men blot sige, at vi selvfølgelig afviser forslaget. Men jeg fornemmer også, at forslagens indhold har helt andre adressater end Socialdemokratiet, nemlig de to efterfølgende ordførere fra De Konservative og Venstre, så den debat vil jeg lytte til med interesse.

Per Tærshøj (KF):

Lovforslaget rummer efter vores opfattelse

[Per Tærsebøl]

nogle rigtige og relevante tanker, men desværre har Fremskridtspartiet ikke arbejdet så seriøst med sagen, at man også har tænkt over de praktiske og økonomiske aspekter.

Fremskridtspartiet har åbenbart besluttet sig for at konkurrere med den nye regering om at komme med gyldne og ufinansierede løfter til alle befolkningsgrupper. Vi vil gerne være med til at realisere gode tanker, men for os er det en forudsætning, at vi ved, hvem der efterfølgende kommer til at betale, og det lader forslaget helt hånt om.

For så vidt angår lejeværdielementerne i forslaget er vi enige i, at det er en urimelig skat. I stedet – eller som et seriøst supplement til det slag i luften, som dette beslutningsforslag er udtryk for – vil jeg opfordre Fremskridtspartiet til at tage disse fornuftige holdninger med i forhandlingerne om den skattereform, som regeringen bebuder. Hvis vi er flere partier, der gør det, har det jo en reel chance for at blive til noget.

Jeg har med nogen forundring noteret mig, at Fremskridtspartiet vil af med den tilskudsordning, der ellers fungerer så glimrende for tiden og har skabt tusindvis af arbejdspladser. Til gengæld herfor skal standardfradraget efter forslaget reguleres op, men det vil efter vores mening være en forkert omprioritering. I denne tid, hvor vores allerstørste problem er arbejdsløshed og sort arbejde, finder vi det ikke rigtigt at fjerne en beskæftigelsesfremmende ordning til fordel for en beskæftigelsesneutral, som standardfradraget må siges at være.

Så vi kan altså ikke gå ind for det foreliggende lovforslag.

Peter Brixtofte (V):

Fremskridtspartiet skal have ros for at rejse spørgsmålet om ejerboligernes økonomiske forhold, og på næste torsdag får vi på Fremskridtspartiets initiativ lejlighed til at drøfte problemstillingen i en større sammenhæng i en forespørgselsdebat.

Ejerboligmarkedet har været præget af prisfald og en faldende omsætning, og der skal derfor gøres noget positivt, men det skal også være økonomisk forsvarligt.

Venstre kan derfor ikke støtte det fremsatte forslag, men i forbindelse med en samlet skattereform vil vi gerne arbejde for en fjernelse af lejeværdi af egen bolig, en skat, som mange finder uforståelig.

Rahbæk Møller (SF):

Umiddelbart burde man jo takke Fremskridtspartiet, for hvis dette forslag blev vedtaget, ville det da i hvert fald forbedre min families likviditet med et par tusinde kroner om måneden. Og når man så ser det i sammenhæng med det forslag, vi efterfølgende skal behandle, er det ganske betydelige skattelettelser, som min lille familie kan få.

Men før jeg glæder mig over disse store skattelettelser, kan jeg selvfølgelig ikke lade være med at tænke på, at der nok er nogle, der skal betale. Det hele skal jo løbe rundt, og jeg kan ikke se andet, end at den samlede virkning af de forslag, som Fremskridtspartiet her forelægger, vil blive en massiv overførsel fra nogle mennesker til nogle andre; og det er i al almindelighed ikke sådan, at det er dem, der har mindst, der får mest, nærmest tværtimod.

Jeg er da godt klar over, at fru Kirsten Jacobsen kan komme med eksempler på husejere, som er hårdt trængte og har brug for hjælp; selvfølgelig kan man det. Men jeg kan komme med langt flere eksempler på ejere af huse og ejerlejligheder, der aldeles ikke har brug for nogen som helst skattesænkning, men vil få en massiv skattelettelse på baggrund af dette forslag. Og derfor undrer det mig, at både Venstre og De Konservative følte sig nødsaget til overhovedet at tage det seriøst og kunne gå lidt ind på tankegangen. Jeg synes, det siger lidt om, at det er en dårlig opposition, vi har fået til højre i salen – jeg er lidt ked af at sige det, men jeg kan konstatere det her, for disse to forslag kan kun betegnes som ren og skær pop.

Ebbe Lundgaard (RV):

Da mit partis ordfører på området ikke kan være til stede, skal jeg på Det Radikale Venstres vegne sige følgende om lovforslaget:

Fremskridtspartiet foreslår at afvikle lejeværdibeskatningen og at opregulere standardfradraget. Det Radikale Venstre kan ikke støtte nogen af elementerne i dette lovforslag, og jeg skal kort begrunde hvorfor.

Lejeværdibeskatningen hænger meget nøje sammen med den øvrige skattemæssige behandling af ejerboligen, og man kan derfor ikke isoleret begynde at pille enkelte af elementerne ud. En afskaffelse af lejeværdibeskatningen vil ikke specielt være til gunst for de ejerboliger, der er tvangsauktionstruede, men der-

[Ebbe Lundgaard]

imod for de ældre boligejere, der sidder i et hus, der er betalt helt ud. Det er meget sjældent disse mennesker, der er truet af tvangsauktioner, og derfor mener vi fra radikal side, at forslaget rammer helt ved siden af.

Den anden del af lovforslaget, som går ud på at forhøje standardfradraget fra 2.000 kr. til knap 10.000 kr., mener vi også er forfejlet. Det er meget forskelligt, hvad folk betaler for at holde deres hus ved lige, og det er individuelt, i hvilken stand de ønsker at holde det. Et standardfradrag bør efter Det Radikale Venstres mening være så lille som overhovedet muligt, og det bør være boligejeren selv, der beslutter, hvor meget der i øvrigt skal bruges til at vedligeholde boligen for egen regning. En automatisk forhøjelse af standardfradraget vil betyde, at samtlige boligejere formodes at forbedre boligen for knap 10.000 kr. om året, og det er jo ingenlunde tilfældet.

Den lovgivning om tilskud til vedligeholdelsesarbejder, vi har i øjeblikket, er ikke lavet af hensyn til boligejerne, men først og fremmest af hensyn til beskæftigelsen. Den er også et forsøg på at komme noget af det sorte eller halvsorte arbejde til livs, og en forhøjelse af standardfradraget, som Fremskridtspartiet foreslår, vil ikke have nogen sikker beskæftigelseseffekt.

Vi kan derfor ikke støtte forslaget.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg kan jo konstatere, at der ikke er flertal for forslaget, men det havde jeg sådan set heller ikke ventet. Men jeg synes, det er vigtigt, at vi får debatteret boligejernes problemer, og når vi ikke har nøjedes med den forespørgsel, som skal finde sted på næste torsdag, skyldes det, at de elementer, der er indbygget i lovforslag nr. L 261, ser vi gerne gennemført, og et lovforslag er et reelt instrument, som gør det muligt at bringe tingene til afstemning her i Tinget. Vi mener ikke, det er rigtigt blot at lovgive efter en eller anden dagsorden, som Folketinget vedtager, den er blot en begrundelse for, hvorfor forslaget overhovedet er fremsat.

Og så må jeg sige, at det er faktisk slet ikke sådan, at vi ikke har tænkt på den finansielle side af sagen. Men vi har jo set den linde strøm af milliarder, som er gået ind i de offentlige kasser fra boligejerne de sidste 7-8 år. Vi behøver kun at nævne den skattereform, som et me-

get stort antal partier her i Folketinget gennemførte, hvor man beskar rentefradragsretten; den gav en ganske lind strøm af milliarder til statskassen, og den strøm kom fra såvel rige som fattige og tvangsauktionstruede boligejere. Der var ikke nogen vej udenom.

Det næste commandoraid fik man i form af den 19. almindelige vurdering, som også ramte alle boligejere – både rige, fattige og tvangsauktionstruede – og som bragte 4 mia. kr. af boligejernes penge over i de offentlige kasser. Når man dertil lægger, at Tinget har bevilget flere milliarder til tilskudsordninger og huslejetilskud i forbindelse med den private byfornyelse, er finansieringen mere end rigelig; det er kun et spørgsmål om at rette op på nogle af de skævheder og de urimeligheder, man har foretaget over for danske boligejere inden for de sidste år.

Og jeg vil gerne sige her, at dette forslag skal ikke tages som et udtryk for, at vi specielt tager sigte på at hjælpe de aller dårligst stillede boligejere. Jeg ved godt, at man måske kan misforstå det, for Fremskridtspartiet har jo været tvunget til sammen med andre partier at måtte nøjes med at gøre noget for at afværge de aller værste katastrofer, som boligejerne var truet af, nemlig tvangsauktionerne. Men her har vi et forslag, som giver udtryk for, hvad Fremskridtspartiet generelt mener på ejerboligområdet, vores generelle syn på, hvordan vi mener, det bør være. Vi mener, at det skylder man boligejerne.

Og så vil jeg godt sige lidt historisk om forslaget. Det er jo sådan, at når standardfradraget nu foreslås hævet fra 2.000 kr. til 9.340 kr., er det ikke et tilfældigt valgt tal, slet ikke. Hvis man ser historisk på standardfradraget, blev det indført i 1966 – det var dengang, et tidligere medlem af Folketinget omtalte boligejerne som ligusterfascister – og grunden til, at man indførte standardfradraget, var, at man ikke kunne holde styr på den fradragsordning, hvorefter alt muligt, maling, tapet og cognac, var på de samme regninger, og så fandt man ud af, at det var bedre med et standardfradrag.

Siden argumenterede man for – og det kan man se, hvis man slår tilbage i referaterne – at der skulle være en nøje sammenhæng mellem standardfradraget og lejeværdien. Man havde tidligere en skønnet lejeværdi, som blev fastsat på grundlag af den pris, man skønnede at boli-

[Kirsten Jacobsen]

gen kunne lejes ud til. Det gav også nogle urimeligheder, og derfor fastsatte man lejeværdien på grundlag af vurderingen. De to ting hang meget nøje sammen dengang, og dette Ting har aldrig nogen sinde haft skrupler, når det gjaldt om at lade lejeværdien stige; det gjorde den jo også automatisk, eftersom vurderingerne steg, hvorimod standardfradraget ikke har været reguleret, siden det blev indført i 1966.

Vi foreslår også, at standardfradraget også skal gælde for ejerlejligheder, fordi det efter vores mening ikke bare er urimeligt, men faktisk direkte ulogisk og – nej, det vil jeg ikke sige. Men der kan da ikke være forskel på, om ejerboligerne ligger i forlængelse af hinanden som rækkehuse eller oven på hinanden som ejerlejligheder. Lad os tage et eksempel: Et rækkehusbyggeri, som ligger på venstre side af vejen, er tilfældigvis matrikuleret på hver enkelt grund, fordi man har fået dispensation for arealstørrelsen. To år efter skal man bygge på højre side af vejen – nøjagtig det samme projekt – men nu har kommunalbestyrelsen skiftet sammensætning og vil derfor ikke give den dispensation, så nu må man bygge et ejerlejlighedskompleks. Man har altså nogle genboer på den vej i nøjagtig de samme huse, som er nøjagtig ens, bortset fra vægfarven i stuen – men man har standardfradrag på venstre side af vejen, fordi det er rækkehuse, hvorimod den højre side af vejen tilfældigvis er ejerlejligheder, så her har man ikke noget standardfradrag. Det er så ulogisk, at jeg ikke synes, at man som lovgiver kan have et sådant system, uden at man gør op med det på et eller andet tidspunkt. Og når vi fremfører vores principielle synspunkter på dette område, skulle det helst også medvirke til det. Vi har også tidligere taget det med masser af gange, men vi har ikke vundet gehør for det.

Jeg vil gerne anmelde allerede nu, at når vi skal diskutere forslaget i udvalget, vil vi naturligvis gerne være med til alt det oplysningsarbejde og alle de småændringer, som Venstre og Det Konservative Folkeparti måtte have behov for. Vores intentioner er at bringe dette lovfor-slag til afstemning inden sommerferien. Vi synes, dette Ting skylder boligejerne nogle præcise politiske meldinger om, hvad man står for, hvad man mener om dem, og det skal være for boligejerne i al almindelighed og ikke bare de ambulancetjenester, man en gang imellem sætter i gang her i Tinget.

Hr. Rahbæk Møller sagde, at forslaget ville jo betyde, at de veletablerede boligejere, som ikke havde brug for det, fik nogle skattelettelser. Det er jo rigtigt, hr. Rahbæk Møller, men det er jo kun et udtryk for, at nogle af de skatteforhøjelser, man har pålignet de samme boligejere, da de ikke havde råd til at betale dem, kommer tilbage til dem nu, hvor de har fået en stor friværdi ved kun at spise kød en gang om ugen og ellers leve af havregrød, så de kunne afdrage deres lån. Det er egentlig det, sagen handler om.

Men vi ser på, hvordan vi kan få det skruet sammen i udvalget, og så kan jeg tage en anden og længere debat under forespørgslen i næste uge.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 93:

Forslag til folketingsbeslutning om afværgelse af tvangsauktioner.

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.
(Fremsat 13/4 93).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Stavad):

Ja, det må jo siges, at fru Kirsten Jacobsen har haft spenderbukserne på i dag. I det foregående lovforslag brugte Fremskridtspartiet og fru Kirsten Jacobsen en 11-12 mia. kr., og i det beslutningsforslag, der er fremsat her, bruges der så yderligere 4 mia. kr.